

Извештај
од ревизијата на финансиските извештаи за 2013 г.
на АД БИМ - Свети Николе

Радовиш, мај 2014 г.

До
Акционерите на АД БИМ - Свети Николе

ИЗВЕШТАЈ НА РЕВИЗОРОТ

Ние извршивме ревизија на приложениот Извештај за финансиската (Биланс на состојбата) на АД БИМ Свети Николе, за периодот заклучно со 31.12.2013 г. како и на соодветниот Извештај за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Прегледот на паричните текови и Извештајот за промените во капиталот за годината која завршува на тој датум.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во РМ. Одговорноста вклучува: обликување, имплементирање и одржување на интерна контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избирање и примена на соодветни сметководствени политики како и правеење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност и обврска е да изразиме мислење за реалноста и објективноста на исказаните состојби во финансиските извештаи на АД врз основа на нашата ревизија.

Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Овие стандарди бараат ние да ја планираме и да ја спроведеме ревизијата со цел да добиеме разумна сигурност дали финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Зависно од расудувањето на ревизорот се избираат постапки вклучувајќи ја и процената на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали се резултат на измама или грешка. Со своите проценки на ризикот ревизорот ја испитува и разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и презентирање на финансиските извештаи на друштвото за да обликува ревизорски постапки кои се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на друштвото. Ревизијата исто така вклучува проценка на користените сметководствени принципи и значајните проценки извршени од страна на раководството, а исто така и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои ги прибравме се достатни и соодветни за да обезбедат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

Според нашето мислење Извештајот за финансиската состојба (Билансот на состојбата) дава вистинска и објективна слика за финансиската состојба на АД БИМ Свети Николе под состојба 31.12.2013 година, како и резултатите од работењето, Извештајот за сеопфатната добивка (Билансот на успех) и Парич-

ММ РЕВИЗИЈА Радовиш

ните текови за годината која завршува со тој датум во согласност со со сметководствените стандарди прифатени во РМ, барањата на Законот за трговските друштва и други регулативи.

Извештај за друѓи правни и регулаторни барања

Годишниот извештај на раководството е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи за 2013 год.

Радовиш, 25. 03. 2014

Овластен ревизор:
Стојна Здравева

ММ РЕВИЗИЈА Радовиш

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за 2013 година

Свети Николе, февруари 2014 година

БИМ АД Свети Николе

БИЛАНС НА УСПЕХОТ 01. 01. - 31.12.2013 и 2012 (во 000 денари)

	Белешки	31.12.2013	31.12.2012
Приходи	4	313.913	283.008
Останати приходи	5	24.934	3.698
Сопствени производи употребени и капитализирани во претпријатието			
Вкупни приходи		338.847	286.706
Залиха на готови производи и производство во тек на почетокот на годината		49.414	38.481
Залиха на готови производи и производство во тек на крајот на годината		(52.440)	(49.414)
Употребени сировини и потрошни материјали	6	264.733	238.852
Трошоци за вработените	7	27.078	25.913
Амортизација		4.672	5.241
Останати расходи	8	20.352	13.696
Финансиски трошоци	9	803	473
Набавна вредност на продадени стоки и материјали		281	792
Вкупни расходи		314.893	274.034
ДОБИВКА/ЗАГУБА ПРЕД ОДАНОЧИВАЊЕ		23.954	12.672
Данок на добивка	19	205	158
ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА		23.749	12.514
ДОБИВКА/ЗАГУБА КОЈА МОЖЕ ДА ИМ СЕ ПРЕПИШЕ НА:		(23.749)	(12.514)
Сопствениците на матичното друштво		-	-
Неконтролирани (малцински) учества		-	-

Составен дел на овој биланс се и Сметководствените политики и објаснувачките белешки

Одговорен сметководител
Василка Стоилова

Директор
Горги Стојанов

БИМ АД Свети Николе

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

ПОЗИЦИЈА	31.12.2013	31.12.2012
ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		
ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА	23.749	12.514
Останата сеопфатна добивка	0	0
Останата сеопфатна загуба		
Добивки/загуби од странско работење		
Добивки/загуби од повторно мерење на финансиски средства		
Ефективен дел од добијаки/ загуби од хеџинг инструменти		
+/- Промени во ревалоризационите резерви на нетековните средства		
Актуарски добивки/загуби за дефинирани планови за користи на вработените		
Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка		
Нето останата сеопфатна добивка	0	0
Нето останата сеопфатна загуба		
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА	0	0
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА КОЈА МОЖЕ ДА ИМ СЕ ПРИПИШЕ НА:		
Сопствениците на матичното друштво	23.749	12.514
Неконтролирани (малцински) учества		

Составен дел на овој биланс се и Сметководствените политики и објаснувачките белешки

Одговорен сметководител
Василка Стоилова

Директор
Горан Стојанов

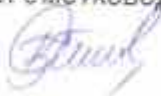
БИМ АД Свети Николе

БИЛАНС НА СОСТОЈБА на 31.12.2013 и 2012

А.Средства	Белешки	во 000 ден	
		31.12.2013	31.12.2012
Нетековни средства			
Нематеријални средства и гудвил	10	79	79
Материјални средства по нето сег.вред.	10	74.067	41.437
Финансиски вложувања		3.103	2.294
Вкупно нетековни средства		77.249	43.810
Тековни средства			
Залихи	11	149.676	119.754
Побарувања од поврзани друштва			
Побарување од купувачите	12	39.991	28.210
Др. Краткор. Побарувања	13		
Побарувања од државата и др. институции		6.443	5.501
Останати краткорочни побарувања и финансиски средства		547	222
Парични средства	14	16.748	60.226
АВР		-	1.528
Вкупно тековни средства		213.405	215.441
Вкупно средства		290.654	259.251
Б.Главнина			
Основна главнина (Запишан капитал)	15	63.291	63.291
Резерви		81.640	80.831
Акумулирана добивка		97.924	93.125
Нераспределена добивка од финан.година		23.749	12.514
Вкупно капитал и резерви		266.604	249.761
В.Обврски			
Долгорочни финансиски обврски-(заеми и кредити)	16		
Краткорочни финансиски обврски-(заеми и кредити)			
Обврски спрема поврзани друштва	17		
Обврски спрема добавувачите	17	23.724	8.989
Обврски за даноци и придонеси на плата и на надоместоци на плата		-	-
Обврски спрема вработените	18	-	-
Обврски за даноци и придонеси и други краткорочни обврски	19	66	41
ПВР		260	460
Вкупно обврски		24.050	9.490
Вкупно главнина и обврски		290.654	259.251

Составен дел на овој биланс се и објаснувачките белешки

Одговорен сметководител

Директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ГОТОВИНСКИОТ ТЕК

(во 000 ден.)

	31.12.2013	31.12.2012
Нето добивка за финансиската година	23.749	12.513
Побарувања од купувачите	(11.781)	(1.906)
Краткорочни финансијски средства		18.758
Останати побарувања	(1.267)	35.494
Активни временски разграничувања	1.528	(1.460)
Залихи	(29.922)	(19.423)
Обврски спрема добавувачи	14.735	(3.827)
Обврски по краткорочни кредити и др. финансијски обврски	-	-
Обврски спрема вработените	-	-
Други обврски, даноци и придонеси и др.	25	24
ПВР	(200)	(260)
Нето готовински прилив од деловни активности	(3.133)	39.913
ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Нематеријални средства	-	-
Долгорочни финансијски вложувања	(809)	(1.654)
Набавки или оттуѓување на основни средства	(32.630)	(3.671)
	(33.439)	(5.325)
ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Обврски по долгорочни кредити	-	-
Акционерски капитал	-	-
Резерви	809	47.447
Акумулирана добивка	(7.715)	(67.808)
	(6.906)	(20.361)
Нето зголемување (намалување) на пари и парични еквиваленти	(43.478)	14.227
Пари и парични еквиваленти на почетокот на годината	60.226	45.999
Пари и парични еквиваленти на крајот на годината	16.748	60.226

БНМ АД Свети Николе

ИЗВЕШТАИ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ

За годините што завршуваат на 31.12.2013 и 2012 г.

(во 000 денари)

	Запишан капитал	Резерви	Акумулиран а Добивка	Рейнвестирана добивка	За сопствени акции	Вкупно
Состоба на 01.01.2012 г.	63.291	22.207	160.933	10.594	583	257.608
Распоред на акумулирана добивка за дивиденди			(37.015)	15.000	1.654	(20.361)
Награда на Извршен член на Одбор на директори						
Состојба по распределбата на добивката од 2011 г.	63.291	22.207	123.918	25.594	2.237	237.247
Нето добивка (загуба) по Биланс на успех за 2012 г.			12.514			12.514
Состоба на 31.12.2012 г.	63.291	22.207	136.432	25.594	2.237	249.761
Состоба на 01.01.2013 г.	63.291	22.207	136.432	25.594	2.237	249.761
Распоред на акумулирана добивка за дивиденди			(6.844)			(6.844)
Награда на Извршен член на Одбор на директори од доб.2012			(61)			(61)
За откуп на сопствени акции			(810)		810	-
Состојба по распределбата на добивките	63.291	22.207	128.717	25.594	3.047	242.856
Нето добивка (загуба) по Биланс на успех за 2013 г.			23.749			23.749
Состоба на 31.12.2013 г.	63.291	22.207	152.466	25.594	3.047	266.605

Сметководствени политики и објаснувачки белешки

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

АД БИМ Свети Николе (во понатамошниот текст Друштвото) произведува и продава битуменски изолациони производи за градежништвото.

Основната главнина на Друштвото се состои од акционерски капитал од 1.038.060 ЕУР поделен на 10.155 акции кои ги држат 99 акционери, од кои едно лице е доминантен сопственик со 53,36 % , и 3.03 % друштвото поседува откупени сопствени акции. Седиштето на Друштвото е лоцирано на ул. Железничка бр 164 Свети Николе.

На 31 декември 2013 г, Друштвото имало 67 вработени, (2012: 69).

Финансиските извештаи на Друштвото беа одобрени за издавање од страна на раководството на 28 февруари 2014 година.

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики кои се применет при подготвувањето на финансиските извештаи се применуваат конзистентно во текот на целата презентирана година.

2.1.Основи за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на АД БИМ Свети Николе се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Сл. Весник на РМ 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10 и 48/10) и Правилникот за водење сметководство (Сл. Весник на РМ бр. 159/09 и 164/10), односно според Меѓународните сметководствени стандарди - МСС, Меѓународните стандарди за финансиско известување - МСФИ, Толкувањата на постојниот комитет за толкување - ПКТ и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување - КТМФИ утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди.

Финансиските извештаи се изготвени со примена на метадата на набавна вредност и принципот на континуитет во работењето.

Овие финансиски извештаи вклучуваат побарувања, обврски, оперативни резултати, промени во главнината и паричните текови на Друштвото.

При изготвувањето на овие финансиски извештаи, Друштвото се придржуваше кон сметководствените политики опишани погоре.

Финансиските извештаи на Друштвото се изразени во илјади денари.

Денарот претставува официјална известувачка валута на Друштвото.

Сите други трансакции во валута различна од официјалната се сметаат за трансакции во странска валута.

2.2 Користење на проценки

При изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со МСФИ Раководството на Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на прикажаните износи на средствата и обврските и обелоденувањето на неизвесни средства и обврски на денот на финансиските извештаи, како и на приходите и трошоците во извештајниот период. Овие проценки и претпоставки се засновани на информациите достапни на датумот на

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

изготвувањето на Извештајот за финансиската состојба (Билансот на состојбата). Актуелните резултати можат да се разликуваат од овие проценки.

Овие проценки се разгледуваат периодично и промените во оценките се прикажуваат во периодите во кои истите стануваат познати.

Најзначајната употреба на расудувања и проценки, кои се обелоденети во прегледот на значајни сметководствени политики и соодветните објаснувачки белешки се однесуваат на обезвреднување на финансиските и нефинансиските средства, финансиските обврски и оценката за резервирања за судски спорови.

2.3 Споредливи износи

Споредливите износи ги претставуваат ревидираните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2012 г.

2.4 Приходи

Приходите се искажани според објективната вредност на примените средства или побарувања, намалени за одобрените дисконти (рабати) и данокот на додадена вредност. Приходот е искажан во моментот кога производите се испорачани односно кога договорената услуга е извршена односно кога значителни ризици и користи од сопственоста се пренесени на купувачот и не постои значајна неизвесност за наплата и можно враќање на производите.

2.5 Расходи

Расходите се прикажуваат врз принципот на пресметковна основа (фактурирана реализација).

2.6 Оперативен лизинг

Лизингот каде Друштвото не ги пренесува сите ризици и приноси кои се поврзани со сопственоста врз средството врз корисникот на лизингот се класифицира како оперативен лизинг.

Приходите поврзани со оперативниот лизинг се признаваат во периодот за кој се однесуваат.

Оперативниот лизинг се однесува на изнајмување на деловни простории, магацини и други трошоци за закупнина. Горепоменатите трошоци се искажани во Извештајот за сеопфатна добивка (Билансот на успех) во моментот кога таквите трошоци настануваат, во согласност со важечките договори за оперативен лизинг.

2.7 Одржување и поправки

Трошоците за одржувањето и поправките на недвижностите, постројките и опремата се прикажуваат како трошоци во моментот на нивно настанување во ефективни износи и се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) на Друштвото.

2.8 Трошоци на позајмување

Трошоците на позајмување се евидентираат како расходи во периодот во кој настануваат.

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

2.9 Конвертирање во странска валута и сметководствениот третман на позитивните и негативните курсни разлики и ефектот од примената на девизна клаузула

Ставките во Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојбата) и Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) искажани во финансиските извештаи се вреднуваат со користење на валутата од примарното економско опкружување (функционална валута). Како што е обелоденето во Белешка 2.1, придружните финансиски извештаи се прикажани во илјади денари (МКД), кои претставуваат функционална и официјална извештајна валута на Друштвото.

Компонентите на средствата и обврските искажани во странска валута се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на составување на Извештајот за финансиска состојба.

Трансакциите во странски валути се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на секоја трансакција.

Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од конвертирањето на средствата, обврските и трансакциите се соодветно искажани како приход/расход во Извештајот за сеопфатна добивка (Билансот на успех).

2.10 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата на Друштвото на 31 декември 2012г. се состојат од недвижности и опрема.

Недвижностите и опремата се прикажани по набавни цени намалени за акумулираната амортизација.

Набавната вредност се состои од фактурната вредност зголемена за увозните царини, неповратните даноци, како и сите трошоци кои директно придонесуваат за доведување на средствата во работна состојба за намената за која се набавени. Сите добиени попусти и/или рабати ја намалуваат фактурната вредност на средствата. Набавната вредност на постројките и опремата произведени / изградени во сопствена режија ја претставува набавната вредност на денот на кој е комплетиран процесот на изградбата или развојот.

Недвижностите и опремата се капитализираат како материјални средства доколку нивниот очекуван корисен век надминува една година.

Капиталните подобрувања, обновувања и поправки кои го продолжуваат животниот век на средството се капитализираат. Поправките и одржувањата се прикажуваат како трошок во моментот на нивно настанување и влегување во оперативни трошоци.

Корисниот век се проценува најмалку на крајот на секоја финансиска година и доколку има значајна промена во очекуваното движење на потрошувачката на идните економски користи од средствата, стапката на амортизација е сменета како резултат на променетото движење.

2.11 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се состојат од софтверски пакети и други-слични права. Нематеријалните средства се прикажуваат според нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Трошоците поврзани со одржувањето на софтверот се признаваат како трошоци во моментот на нивно настанување.

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение**2.12 Амортизација**

Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се пресметува пропорционално, со цел набавната вредност на средствата целосно да се отпише во нивниот проценет корисен век.

Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се врши според стапки засновани на проценетиот корисен век на средствата од страна на Раководството на Друштвото. Компетентните оддели во корисниот век на Друштвото периодично го проценуваат недвижностите и опремата.

Пропишаните годишни стапки на амортизацијата се користат за одделните групи на недвижности и опрема и нематеријални средства, се како што следува:

Недвижности	2,5% - 10%
Деловен инвентар	5% - 10%
Мебел	20%
Компјутерска опрема и софтвер	25%
Телекомуникациска опрема и возила	20% - 25%
Нематеријални средства	20%

Амортизацијата на недвижности и опрема и нематеријални средства започнува да се пресметува со ставање на средствата во употреба.

Пресметувањето на амортизацијата за даночни цели е пропишана со Законот за данокот на добивка, кој ги признава пропишаните стапки со Номенклатурата како официјални. Горенаведените амортизациони стапки кои Друштвото ги применува не се разликуваат од пропишаните амортизациони стапки за даночни цели.

2.13 Обезвреднување на нефинансиските средства

Во согласност со прифатените сметководствени политики, на крајот на секоја година Раководството на Друштвото ја проценува сметководствената вредност на нематеријалните средства на Друштвото, како и на недвижностите и опремата. Доколку постои индикација дека овие средства се обезвреднети, се пресметува надоместливата вредност на средствата за да се утврди обемот на загубата од обезвреднување. Доколку надоместливата вредност на средствата е проценета како пониска од неговата сегашна вредност, сегашната вредност се намалува до износот на надоместливата вредност, која ја претставува повисоката од нето продажната вредност на средството и неговата употребна вредност. Загубите од обезвреднување, кои ја претставуваат разликата помеѓу сегашната вредност и надоместливата вредност на материјалните и нематеријалните средства, се прикажуваат како расход согласно МСС 36 - Обезвреднување на средствата. Обезвреднетите нефинансиски средства се оценуваат на секој извештаен датум за да се утврдат можните надоместувања на обезвреднувањето.

2.14 Залихи

Залихите иницијално се искажуваат според пониската од набавната и нето продажната вредност. Набавната вредност се состои од фактурната вредност, транспортните трошоци и другите зависни трошоци. Набавната вредност се утврдува според методот на стандардни (плански) цени.

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

Нето продажната вредност ја претставува цената по која залихите би можеле да бидат продадени во нормални услови на стопанисување, намалени за трошоците на продажбата.

Исправката на вредноста на залихите која се прикажува како трошок се евидентира кај ставките кај кои е потребно да се намали нивната сметководствена вредност до нето продажната вредност проценета од страна на Раководството.

Залихите кои се обезвреднети или се со квалитет кој е понизок од стандардниот, целосно се отпишуваат.

Залихите на производи за препродажба се евидентираат според набавната вредност.

Суровините и материјалите се евидентираат користејќи го методот на стандардни (плански) цени корегирани за отстапувањата. Овој метод конзистентно се применува во пресметковните периоди.

Трошоците на производството на производи и готовите производи се искажани по метод на стандардни (плански) цени. За утврдување на цената на чинење по стварни цени се пресметува отстапување на цените на материјалите во реализирани готови производи.

Ваквата сметководствена политика е конзистентна и утврдена според предвидувањата на условите за понатамошното работење, условите на пазарот и предвидувањата за трошоците што треба да се вклучат во вредноста на добиените готови производи.

2.15 Финансиски инструменти

Сите финансиски инструменти иницијално се признаваат според пазарната вредност вклучувајќи ги директните зависни трошоци на трансакција.

При иницијалното признавање, Раководството ја одредува класификацијата на финансиското средство. Класификацијата зависи од целта за која е набавено финансиското средство.

а) Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи се искажани според нивната номинална вредност намалена за соодветните исправки за пресметани ненадоместливи износи - загуби поради обезвреднување.

Исправката за обезвреднување на побарувањата се прикажува кога постои **објективен доказ** дека Друштвото нема да биде **во можност** да ги наплати сите доспеани износи во согласност со **оригиналните** услови врз кои се настанати побарувањата. Значајните финансиски потешкотии на должникот, веројатноста должникот да влезе во процес на ликвидација или финансиска реорганизација и неможност за плаќање се сметаат за индикатори дека побарувањата се обезвреднети.

Отписот на побарувањата се спроведува врз основа на старосната структура на побарувањата и историското искуство и кога се оценува дека делумната или целосната наплата на побарувањето повеќе не е веројатна. Сметководствената вредност на средството се намалува преку исправката на вредноста на побарувањата и износот на трошокот се прикажува во Извештајот за сеопфатна Добивка (Билансот на успех). Кога побарувањето е ненаплатливо, истото се отпишува за сметка на исправка на вредноста на побарувањата. Последователните наплати на претходно потишаните побарувања и соодветното намалување на исправката се признаваат како приход.

б) Оперативни обврски

Обврските кон добавувачи и останатите краткорочни обврски се мерат според вредноста на примените средства.

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

2.16 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од средствата на трансакциските сметки, благајната и останатите високоликвидни вложувања со иницијална доспеаност до три месеци, или помалку кои се моментално конвертабилни во познати парични износи и се изложени на незначаен ризик од промена во вредноста.

2.17 Надоместоци на вработените

Даноци и придонеси на вработените за социјално осигурување

Во согласност со законските прописи во Република Македонија, Друштвото е обврзано да плаќа придонеси на повеќе државни фондови за социјално осигурување. Овие обврски опфаќаат плаќање на надоместоци во име на вработените од страна на Работодавачот во износи пресметани со примена на специфични, пропишани со закон стапки.

Друштвото е законски обврзано да задржува придонеси од бруто платите на вработените и во име на вработените да ги уплатува задржаните износи во соодветните државни фондови. Овие обврски се искажуваат како трошок во моментот на нивното настанување.

2.18 Данок на добивка

Тековниот данок на добивка го претставува износот кој е пресметан и платен во согласност со Законот за данок на добивка кој е на сила во Република Македонија.

Данокот на добивка се плаќа по стапка од 10% на износот на даночно непризнатите трошоци, како и при исплата на дивиденда при распределба на добивката (почнувајќи од остварената добивка за 2009 година), освен кога дивидендата се плаќа на домашно правно лице.

Одложени даноци

Одложените даноци се признаваат кога се јавува разлика помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната сметководствена вредност според даночната регулатива.

Во финансиските извештаи, нема времени оданочиви разлики.

2.19 Дивиденди

Дивидендите се искажуваат како обврска со намалување на капиталот во периодот во кој се одобрени од сопствениците на Друштвото. Дивидендите за годината, кои се објавени по датумот на Извештајот на финансиската состојба се обелоденуваат како настани по периодот на известување.

3.УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

Во нормалниот тек на спроведување на своите деловни активности, Друштвото е изложено на повеќе различни ризици со различен степен на изложеност: пазарен ризик (вклучувајќи ги: ризик од курсни разлики, каматен ризик и ценовен ризик), ликвидносен ризик и кредитен ризик.

Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз финансиското работење на Друштвото.

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

3.1 Пазарен ризик

а) Ризик од курсни разлики

Друштвото влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажба и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управувањето со ризик од курсни разлики и не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукутации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен. Официјалните девизни курсеви користени за конверзија во денар на ставките од Извештајот за финансиската состојба искажани во странска валута на 31 декември 2013 и 2012 година се дадени во следниов преглед:

Валута	31.12. 2013 г.	31.12. 2012 г.
1 US\$	61,5113 ден	46,6510 ден
1 ЕУР	44,6284 ден	61,5000 ден

б) Каматен ризик

Друштвото е изложено на ризик од промени во каматните стапки кои преку промена на нивото на пазарните каматни стапки влијае врз неговата финансиска состојба и паричните текови.

в) Ценовен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот.

Примарната изложеност на цената на капиталот произлегува од вложување во хартии од вредност. Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата расположливи за продажба и истиот е надвор од контрола на Друштвото. Друштвото не вложува во хартии од вредност.

3.2 Ликвидносен ризик

Управувањето со ликвидносниот ризик е централизирано во Друштвото.

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски.

Друштвото не користи финансиски деривативи (фјучерс договори).

3.3 Кредитен ризик

Кредитниот ризик произлегува од пари и парични средства, депозити во банки и финансиски институции, како и од кредитна изложеност кон корпоративни клиенти од малопродажбата, вклучувајќи ги побарувањата и обврзувањата.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е ограничена. Управувањето со кредитниот ризик се врши со превземање на соодветни мерки и активности од страна на Друштвото. Во случај на неплаќање, Друштвото престанува со продажба на своите производи и услуги на клиентите. Исто така, Друштвото нема значајни концентрации на кредитен ризик со оглед на големината на базата на клиенти која е со поединечно мали износи и со неповрзаност помеѓу клиенти.

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

Со цел да ја осигура наплатата на побарувањата, Друштвото ги спроведува следните дејствија: компензации со клиентите, покренување на судски спорови, вонсудски спогодби итн.

3.4.Управување со капиталниот ризик

Целите на Друштвото во врска со управувањето на капиталот се зачувување на способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на претпоставката за континуитет за да се зачува оптимална капитална структура која би го намалила трошокот на капитал и би обезбедила приноси за сопствениците.

3.5.Проценки на објективна вредност

Друштвото има политика за обелоденување на информации за објективната вредност на оние компоненти од средствата и обврските за кои се расположливи пазарни цени и за оние кај кои објективната вредност може значително да се разликува од сметководствената вредност. Во Република Македонија не постои доволно ниво на пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купопродажба на побарувања и други финансиски средства или обврски и оттука за истите во моментот не се расположливи пазарни цени. Како резултат, во отсуство на активен пазар, објективната вредност не може да биде утврдена на веродостојна основа. Раководството на Друштвото ја проценува севкупната изложеност на ризик и во случаи кога проценува дека вредноста на средствата според која се евидентирани во сметководството не би можела да биде реализирана, се врши исправка на вредноста.

Раководството на Друштвото смета дека искажаните сметководствени износи се највалидни и најкорисни извештајни вредности при постојните пазарни услови.

3.6. Еколошки дозволи

Друштвото обавува дејност од органска хемија за која се потребни еколошки дозволи во согласност со постојната локална регулатива за заштита на човековата животна и работна средина. Друштвото не изврши проценка на евентуалните трошоци за екологија и соодветно на тоа не изврши резервиранија на трошоците по овој основ во финансиските извештаи.

3.7. Судски спорови

Друштвото нема судски спорови кои се водат против него, а има спорови во кои истото се јавува како тужител и проценка на раководството е дека исходот од истите ќе биде во корист на друштвото.

4.ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

Приходите од продажба се состојат од (во 000 д):

	31.12.2013	31.12.2012
Приходи од продажба на стоки во земјата	137.886	94.048
Приходи од продажба на стоки во странство	176.016	188.939
Останати приходи од продажба	17	21
Вкупно приходи од продажба	313.919	283.008

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

6. ТРОШОЦИ ЗА СИРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ

Трошоците за сировини и материјали се состојат од (во 000д):	31.12.2013	31.12.2012
Трошоци за сировини и материјали	255.534	228.914
Потрошен помошен материјал	9.199	9.938
Вкупно трошоци за сировини и материјали	264.733	238.852

7. ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Трошоците за плати, надоместоци како и даноците и придонесите за вработените се состојат од (во 000 ден):	31.12.2013	31.12.2012
Нето плати	14.939	14.572
Придонеси даноци од плати	6.922	6.711
Хранарина	1.513	2.161
Регрес за годишен одмор	926	719
Други надоместоци (отпремнини, одвоен живот, награди и др.)	982	764
Вкупно трошоци на вработените	25.282	24.927

8. ДРУГИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

Другите оперативни расходи од работењето се состојат од (во 000ден):	31.12.2013	31.12.2012
Дневници за службени патувања во земјата и странство	609	327
Репрезентација	616	447
Интел.авак. и консалтинг услуги и ревизија	4.972	917
Вкупно расходи од финансирање	6.197	1.691

9. НЕТО ПРИХОДИ (РАСХОДИ) ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Нето приходите (расходите) од финансирање се состојат (во 000 д):	31.12.2013	31.12.2012
Приходи од камати	135	1.054
Позитивни курсни разлики	1.243	394
Расходи од камати	-	-
Негативни курсни разлики	(802)	(473)
Вкупно нето приходи од финансирање	576	975

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

10. ОСНОВНИ СРЕДСТВА

Постојаните средства се состојат од следното (во 000 ден):

ОПИС	Згради	Опрема и други средства	ВКУПНО	Немат. Сред. И долг. пл асмани	ВКУПНО
Набавна вредност	86.452	42.082	128.534	2.314	130.848
Состојба на 01.01.2012 г	-	37.302	37.302	810	38.112
Нови набавки во годината	-	-	-	-	-
Пренос од инвестиции во тек	-	-	-	-	-
Расходувања - намалувања	-	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2012 г.	86.452	79.384	165.836	3.124	168.960
Исправка на вредноста	-	-	-	-	-
Состојба на 01.01.2012 г	58.900	28.139	87.039	-	87.039
Амортизација 2012 г	1.816	2.856	4.672	-	4.672
Расходувања (намалувања)	-	-	-	-	-
Состојба на 31.12.2012 г.	60.716	30.995	91.711	-	91.711
Нето сметководствена вредност на 01 01 2012 г	27.552	13.943	41.495	2.314	43.809
Нето сметководствена вредност на 31 12 2012 г	25.736	48.389	74.125	3.124	77.249

11.ЗАЛИХИ

Залихите се состојат од следното (во 000 ден):

	31.12.2013	31.12.2012
Материјали (нето)	70.271	55.957
Резервни делови	1.949	2.321
Одстапување од цените на материјалите и рез.делови	(415)	(559)
Ситен инвентар и амбалажа на залиха и во употреба	3.644	5.412
Намалено за исправка на вред.на амбалажа и сит.инв	(121)	(120)
Недовршено производство	56.518	52.305
Готови производи-производи на склад	(4.079)	(2.891)
Одстапување од цените на производите	21.908	7.328
Стоки (нето)	149.675	119.753
Вкупно залихи		

12.ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

Побарувањата од купувачите се состојат од (во 000 ден):

	31.12.2013	31.12.2012
Побарувањата од купувачите се состојат од (во 000 ден):		
Побарувања од купувачи во земјата	33.155	25.281
Намалено за исправка за утужени побарувања	(22.464)	(22.464)
Побарувања од купувачи во странство	24.076	24.790
Сумниви испорни побарувања	4.621	-
Вкупно побарувања од купувачи	34.767	27.607

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

13. ДРУГИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА

Другите побарувања се состојат од следното (во 000 ден):	31.12.2013	31.12.2012
Побарувања од работници	19	20
Депозити и гаранции во банки	493	72
Стопанска банка	493	
Побарувања од повеќе платени даноци (ДДВ, ДД и царини)	6.443	5.500
Други побарувања	35	201
Побарувања од камати	603	603
Вкупно други побарувања	7.593	6.396

14. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Парите и паричните еквиваленти се состојат од (во 000 ден):	31.12.2013	31.12.2012
Пари на денарски сметки и благајни	1.547	9.130
Пари на девизни сметки и благајни	15.069	50.801
Други парични средства и парични еквиваленти- обврзници	132	1.693
Исправка на вредноста		(1.398)
Вкупно парични средства	16.748	60.226

15. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Друштвото во трговскиот регистар има заведено акционерски капитал во денарска противвредност од 63.290.694 денари.

Усогласувањето и движењето на капиталот и резервите е даден во Извештајот за промените во капиталот за годината што завршува на 31 декември 2011 год. на страна 4 од овој извештај.

15.1. Состојба на акциите

Фактичката состојба на бр. на акциите по родови на акции и сопственици е следната

Родови на акции	Во сопственост на	01.01.13		Состојба		31.12.12	%
			%	Зголем.	Намалув.		
Обични акции	-Акции на физички лица	9.935	97,8		(88)	9.847	97,0
	- Сопствени акции	220	2,2	88	-	308	3,0
	Вкупно:	10.155	100,0	88	(88)	10.155	100,0

- Управувачкиот пакет го држи физичко лице во износ од 53.36%

- Номиналната вредност на една акција изнесува 100 EUR

16. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Долгорочните обврски се состојат од (во 000 ден):	31.12.2013	31.12.2012
Долгорочни обврски по основ на заеми и кредити	-	-
Други долгорочни обврски	-	-

Вкупно долгорочни обврски

17. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

Краткорочните обврски спрема добавувачите се состојат (во 000 ден)	31.12.2013	31.12.2012
Добавувачи во земјата	13.497	4.373
Добавувачи во странство	10.227	4.616
Добавувачи за нефактурирани стоки	-	-
Вкупно краткорочни обврски спрема добавувачи	23.724	8.989

Сметководствени политики и објаснувачки белешки-продолжение

18.ДРУГИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

Другите краткорочни обврски се состојат од следното (во 000 ден):

	31.12.2013	31.12.2012
Краткорочни кредити во земјата - по камати	-	-
Краткорочни обврски во странство	-	-
Обврски за бруто плати	-	-
Примени аванси	3	3
Обврски по основ на учество во резултатот	-	-
Други обврски-обврски по даноци	64	38
Вкупно други краткорочни обврски	67	41

19.ОБВРСКИ ЗА ДАНОК ОД ДОБИВКА

Данокот на добивка во износ од 205 Илј.ден е пресметан и платен на даночна основица од непризнаените расходи според Законот за данок на добивка